

ЗАЛУЧЕННЯ СТЕЙКХОЛДЕРІВ ДО ПІДГОТОВКИ І ВДОСКОНАЛЕННЯ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ «СТОМАТОЛОГІЯ» У НАЦІОНАЛЬНОМУ МЕДИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ ІМЕНІ О.О. БОГОМОЛЬЦЯ

Біденко Н.В., Остапко О.І., Ватанха Т.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Удосконалення системи вищої медичної освіти в Україні є важливим завданням в умовах активної інтеграції в європейський освітній простір [1]. Підвищуються вимоги до професійної компетентності фахівців медичної галузі, інтенсивне формування якої відбувається під час навчання у закладах вищої медичної освіти [1].

Важливим чинником підвищення якості освітнього процесу є врахування закладом вищої медичної освіти інтересів зацікавлених осіб – стейкхолдерів [3, 4].

Стейкхолдери – це особи, або групи осіб, які впливають на організацію освітнього процесу, реалізацію освітньої програми і спроможні надати рекомендації та пропозиції щодо покращення ефективності освітнього процесу закладу вищої освіти, підвищення його суспільного статусу та показників [3].

Метою залучення стейкхолдерів до моніторингу і діагностування якості освітньої діяльності та якості вищої медичної освіти є отримання від них об'єктивної інформації щодо очікувань та задоволеності станом освітнього процесу, рівня якості вищої медичної освіти за конкретними освітніми програмами, забезпечення зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу та розробки пропозицій щодо його покращення [4].

Завданнями стейкхолдерів є: визначення пріоритетних напрямків та запровадження інновацій у медичній практиці; сприяння у проходженні виробничих практик та ознайомленні з інноваціями у медичних закладах; надання пропозицій щодо покращення якості практичної підготовки здобувачів вищої освіти та необхідних компетенцій для опанування інноваціями в медичній практиці. Стейкхолдери мають право впливати на: розробку, моніторинг, періодичний перегляд освітніх програм та їх зміст; оцінку якості професорсько-викла-

дацького складу; вибір технологій та методів викладання навальних дисциплін; якість методичного забезпечення навчальних дисциплін; якість набуття практичного досвіду здобувачами вищої медичної освіти та ін. [4].

Важливою групою зовнішніх стейкхолдерів є роботодавці. Ринок праці вимагає підготовки фахівців які мали б високий рівень знань, умінь та навичок роботи у своїй конкретній галузі. Роботодавці чекають на компетентного працівника, для підготовки якого у вищій школі потрібно використовувати сучасні методи навчання, комп'ютерні та симуляційні технології.

Роботодавцю важливо, щоб фахівці були готові та здатні вирішувати конкретні виробничі проблеми і завдання, на високому професійному рівні виконувати свої посадові та фахові обов'язки.

Підготовка здобувача вищої освіти за освітньою програмою здійснюється з метою підготовки його як конкурентноспроможного фахівця, тому думка роботодавців про випускників освітньої програми та рекомендації щодо її удосконалення є важливими.

Залучення реальних роботодавців на етапі розробки освітньої програми допомагає більш ефективно сформулювати програмні результати навчання, зокрема перелік фахових компетентностей, що реально відобразатимуть потреби ринку праці. Існують певні розбіжності між уявленнями роботодавців та закладу вищої освіти про необхідні компетентності майбутнього фахівця. Періодичне обговорення з роботодавцями діючої освітньої програми або її елементів допомагає вчасно внести необхідні корективи. Тому варто брати до уваги пропозиції роботодавців, залучати їх представників до створення та реалізації освітніх програм [5].

Сьогодні українські університети налагоджують співпрацю зі стейкхолдерами, насамперед роботодавцями, що відповідає міжнародній освітянській практиці.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця тісно співпрацює з різними групами стейкхолдерів, аналізуючи їх зауваження та побажання стосовно створення і модернізації освітньо-професійних програм. Анкетне опитування студентів, випускників, викладачів та аналіз отриманих результатів на засіданнях вчених рад факультетів та Університету – звична практика в НМУ імені О.О. Богомольця. Але якщо точка зору здобувачів вищої освіти

більше важлива безпосередньо для організації навчального процесу, для покращення його якості, вдосконалення змісту робочих планів і програм, то рецензії і побажання роботодавців суттєво впливають саме на перелік освітніх основних і вибіркових компонентів ОПП та їх наповненість.

При створенні освітньо-професійної програми другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 221 «Стоматологія» галузі знань 22 «Охорона здоров'я» враховувались зауваження та побажання роботодавців, залучених до обговорення проекту Програми та змін до неї. Залучались головні лікарі стоматологічних медичних закладів Києва, області та інших міст України, завідувачі стоматологічних відділень у закладах охорони здоров'я, керівники приватних стоматологічних клінік. Чимало із залучених були випускниками НМУ імені О.О.Богомольця різних років, тож могли порівняти організацію навчання та зміст освітніх програм у різні роки. Окремо варто зазначити рецензії зарубіжних колег, які або навчались в Університеті в різні роки, або співпрацюють з його випускниками в клініках.

Зазначимо основні (найбільш типові) побажання роботодавців до зазначеної освітньої програми і способи їх врахування в новій її редакції.

Певні зауваження стосувались фундаментальної підготовки студентів-стоматологів: відзначалась необхідність наближення їх змісту до майбутньої професійної діяльності лікаря. Варто зазначити, що таке побажання також висловлювалось студентами під час анкетних опитувань. Було опрацьовано два шляхи вирішення даного питання. Перший – безпосереднє вдосконалення робочих програм фундаментальних дисциплін із акцентуванням значимих для стоматологічної практики тем і напрямків та збереженням загального обсягу фундаментальної підготовки. Другий – введення до освітньої програми дисциплін за вибором, підготованих кафедрами описової та клінічної анатомії («Клінічна анатомія та оперативна хірургія голови та шиї»), гістології та ембріології («Функціональна гістологія та ембріологія органів ротової порожнини»), медичної і біологічної фізики та інформатики («Фізичні основи діагностичної та лікувальної апаратури в стоматології»), аналітичної, фізичної та колоїдної хімії («Хімічний склад зубів та застосування хімічних реагентів в сучасній стоматології»), фармакології («Фармаконадгляд в стоматологічній практиці»).

Одним із побажань було покращення знань і практичних навичок випускників стосовно відтворення правильної анатомічної форми зуба при його відновленні прямим або непрямим способом. Для посилення даного напрямку навчання додатково до обов'язкових пропедевтичних дисциплін з терапевтичної, дитячої терапевтичної і ортопедичної стоматології було введено вибірккові дисципліни «Моделювання анатомічної форми зубів» на першому курсі, «Анатомічні особливості моделювання оклюзійної поверхні зубів різних функціональних груп» – на другому. Таким чином, починаючи з першого курсу, студенти отримали змогу послідовно опанувувати навички моделювання зубів на різних рівнях.

Сучасна медицина має бути значною мірою профілактичною, і важливість профілактики стоматологічних захворювань з перших років життя була відзначена у відгуках на ОПП фахівців з дитячої і профілактичної стоматології. Саме тому в робочі плани кафедри дитячої терапевтичної стоматології та профілактики стоматологічних захворювань було внесено зміни, що підсилювали профілактичний блок, особливо на випускному курсі, коли студенти можуть загалом підсумувати отримані на кафедрах знання про основні стоматологічні захворювання в аспекті їх профілактики. До ОПП також включено вибірккову дисципліну «Сучасні технології в дитячій стоматології», зміст якої розкриває сучасні тенденції та досягнення в збереженні і відновленні стоматологічного здоров'я дітей, що є запорукою майбутнього здоров'я нації.

Потужний розвиток цифрової стоматології поставив перед університетами завдання посилити підготовку студентів у даному напрямку, що також відобразилось у побажаннях роботодавців. Саме тому до ОПП було включено розроблені профільними кафедрами вибірккові дисципліни, присвячені даному розділу стоматології: «Цифровий протокол в незнімному протезуванні» на 3 курсі, «Застосування сучасних цифрових технологій в ортопедичній стоматології» на 4 курсі, «Цифрові технології в ортодонтії» на 5 курсі. В робочі плани обов'язкових дисциплін профільних кафедр введено теми, присвячені цифровим методам.

Побажання роботодавців посилити підготовку студентів стосовно дентальної імплантації спонукало додати до обов'язкових тем в робочих планах кафедр ортопедичної стоматології і хірургічної стоматології та щелепно-лицевої хірургії курси за вибором «Протезу-

вання при заміщенні одиночних дефектів з опорою на імпланти з використанням цифрових технологій» на 3 курсі, «Ортопедичний протокол реабілітації пацієнтів з повною відсутністю зубів із застосуванням дентальних імплантатів» на 4 курсі, «Хірургічна підготовка щелеп до дентальної імплантації» на 5 курсі.

Таким чином, досвід підготовки та вдосконалення ОПП «Стоматологія» в НМУ імені О.О.Богомольця продемонстрував, що співпраця зі стейкхолдерами, зокрема – роботодавцями, має надзвичайно велике значення для створення належних умов для формування освітньої траєкторії майбутнього лікаря-стоматолога, що забезпечує його готовність до практичної роботи в сучасних умовах.

Список використаної літератури:

1. Дубковецька І. Розвиток професійної компетентності майбутніх медичних працівників в умовах Євроінтегрування / І. Дубковецька // Освітні обрії. – 2020. – № 1 (50). – С. 154–159.
2. Кульбашна Я. А. Концептуальні основи формування професійної компетентності майбутніх фахівців у галузі стоматології / Я. А. Кульбашна // Освітологічний дискурс. – 2014. – № 2. – С. 86–96.
3. Андрощук І. В. Співпраця закладів вищої освіти із стейкхолдерами як умова підвищення ефективності підготовки майбутніх педагогів / І. В. Андрощук, І. П. Андрощук // Педагогічна освіта: теорія і практика. – 2020. – Вип 29. – С. 215–226.
4. Харчук В. Ю. Урахування інтересів стейкхолдерів у процесі управління Університетом / В. Ю. Харчук, І. Б. Олексів, Т. Ю. Бережна // Причорноморські економічні студії. – 2021. – Вип. 61. – С. 88–94.
5. Саєнко М. Зміст і структура професійної компетентності майбутніх лікарів / М. Саєнко // Наукові записки Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Серія педагогіка. – 2018. – №1. – С. 83–89.

УДК 378.091.212:001.89:[37.018.43:004

ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТСЬКИХ НАУКОВИХ РОБІТ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ

Біденко Н.В., Філоненко В.В.

Національний медичний університет імені О.О. Богомольця (м. Київ)

Студентська наукова робота – це самостійно виконане наукове дослідження, яке відповідає науковим принципам, має певну структуру, містить результат і власні висновки. В умовах сьогодення це є важливою складовою університетської освіти. Вона впливає на розвиток